

כל הבשר פרק שמיני חולין

דגים ועופות שמלחין זה עם זה אסורין. הדגים לצדן והקסא רבינו שמואל דא"כ הול"ל דגים שמלחין עם עופות אסורין וי"ל דא"כ הוה משמע אפילו העופות תפל והדגים מלוחים כמו דג טהור שמלחו עם דג טמא דצמון דמיירי צטור מליח וטמא תפל וזה אינו כי צענין זה לא היו הדגים אסורין ונראה דלחין העופות נאסרים מנהדגים שנאסרו אפילו לאותו פירוש כעכל אסורין אמרינן חתיכה עגמה נעשית נצלה אם האיסור עצמו הולך ומתפשט ונאמר שגם מן הדם שנצבע בדגים נפלט מקצת עם זיר הדגים ונצבע בעופות אף על פי שכולה אין פולטין להיות מותרין על ידי כן כיוון דכבר גמרו פליטתן דמ"מ אין אסור לאסור העופות דלם משרק שריק במליחה כמו צלליה וצדגים דרפו קרמיהו הוה דלמ"א לעיל דל"א שריק דס עופות מייניהו: **וְדָגִים רַבּוֹ קְרָמִייהוּ וּפְלִטָי וְעוֹפּוֹת קַמִּיטֵי.** פירש צקונטרס אכל זכר וזכר כמו שזה שוה לפלוט כך זה שוה לפלוט ושיניהם פולטין יחד וכל זמן שתחתון

רבינו גרשום

מי אמר שמואל הכי והאמר שמואל בכר שותף. כלומר מי אמר שמואל איך מניחין בלי תחת הבשר (כלומר) ועד שיכלה וכו'. הא כל מה אדמומת מניחין ומותר אע"כ דעדיין לא נצלה כל צרכו והאמר שמואל בכר שותף עליה כו והוא אלא דגמר עליה הוא ואף על פי כן אסור: אבן (חורפיה) [נדחוקא] דכתיבא פליט דדם: הטמאין לרבות צירן. כלומר אלה הטמאין וגוי טמאים לא כתב אלא הטמאים לרבות צירן והוה ציר כשיצא ממנו כשהוא מלוח: ורטב. שומנא: קפא. כדמרש בהעור והרטב פירמא. [והוא] בשר מבושל יותר מרדי שאינו דומה שיהא בשר אפ"כ טמא:

ומשפיה. כמו (ב"מ דף טו.) השופה יין לחצירו קולי"ר כלומר יערה השומן העליון בנחת מכלי אל כלי כדי שלא יתערב הדם בו. ור"מ ז"ל בהלכות גדולות דזוקא נקט תרי גללי כלומר מעט מלח אכל מלח הרבה פוסק כח הדם ועושהו כמים והוא נעכר ומתערב עם השומן: **ומי אמר שמואל הכי.**

ומשפיה אמר ליה רב אחא בריה דרב איקא לרב אשי ומי אמר שמואל הכי והאמר שמואל בכר שותף עליה בשר אסור לאכלה שאני התם דאגב דזוקא דכתיבא פליט. אמר רב נחמן "דגים ועופות שמלחין זה עם זה אסורין היכי דמי אי בכלי שאינו מנוקב אפי" עופות ועופות נמי אסירי אי בכלי מנוקב אפי" דגים ועופות נמי שרי לעולם בכלי מנוקב ודגים משום דרפו קרמיהו קדמי ופלטי ועופות קמיטי בתר דנידחי דגים פליטי עופות והדר בלעי מיניה רב מרי בר רחל אימלה ליה בשר שחוטא בהדי בשר טרפה" **אתא לקמיה דרבא אמר ליה** ^(א) **הטמאים** ^(ב) **ללאסור** ^(ג) **צירן ורטבן וקיפה שלהן ולרמא**

ודגים [נמין] שרי. שהרי הדם יואל דמה לי דגים ומה לי שאר שמי חתיכות הנמלחות זו על גב זו וצ' שאע"ג שהדם יואל מעליה לכתחונה אין נאסרין אם הכלי מנוקב: **לעולם כללי מנוקב.** והיינו טעמא דדגים אסורין: משום דדגים רפו קרמיהו. קרום שלהן רך: **וקדמי** ופליטי. ממרהין לפלוט זיר שלהן: **ועופות קמיטי.** נומטין אשטריו"ט. כלומר אין ממרהין לפלוט וכבר נחו הדגים מלפלוט ועדיין עופות פולטין הלכן צלעי דגים אכל זכר וזכר כמה שזה שוה לפלוט כך זה שוה לפלוט ושיניהם פולטין יחד וכל זמן שהתחתון טרוד בצליטה אינו צולע: **אימלה ליה בשר שחוטא בהדי בשר נצלה.** ובכלי מנוקב כמשפט המולחים זכר וקמיבעיא ליה מי אמרינן כי היכי דגזי דם לא חיישין לדלמא פלט עליון וצבע תחתון דלמרינן כי זמן שטרודים בצליטה אין צולעין ושיניהם נחין יחד מפליטתן ה"י לא שנא או לא: **אמר ליה הטמאים.** ה"א ימירא דגזי הטמאים לכם בכל השרך (ויקרא יב): **לאסור לירן ורטבן וקיפה.** פירמא זכר ותצלין הגקפה צשולי הקדירה וכיון דצירן אסור מימסר הבשר השחוט מחמת זיר הטרפה שהוא נוח ליצבע מן הדם: **הכי**

(א) גבי הכי"ף נצלה, (ב) צכרות ו: לקמן קכ., (ג) עיי' מו"ק לעיל טו: סוף ד"ה שאני זיר מה שהגמרו בקצת ממהו. (ד) מהר"ם מח"א, (ה) י"ל שאע"פ שהתחתון גמר פליטתו תחלה אינו נאסר וכן מפרש ר"ת אלא לא שנא ועיי' לשון הר"ש בפי' ל"ז, (ז) י"ל והפלא.

תורה אור השלם

1. אלה הטמאים לבם בכל השרץ כל הבגד פהם במקום יטקאו עד הקרבו: ויקרא יא לא

גליון הש"ס

גבי" אר"ג דגים וכו', כר"ף והר"ש הגי' ותר"י א"ש: שם לאסור צירן וירובטן וכו'. ע"ל דף קכד ע"ב מו"ק ד"ה למטהו ודף קכו ע"ב מו"ק ד"ה נצלתה:

הגהות מהר"ב רנשבורג

[א] הו"כ ד"ה דגים וכו' נמליחה כמו נצלה וצדגים וכו' הוא דלמר דל"א שריק וכו' כ"ל: [ב] ד"ה ודגים וכו' ופולטת דם העליונת עם זיר שלה או. מלת או נמקת. וי"ב או:

לעיו רש"י

קול"ר. לשפור. אשטריו"ט [אישטרוי"ט]. סוה.

מוסף רש"י

הטמאים. צלעים כתיב, וה"א ימירא קריש [קמן] קב. אלה הטמאים לכם בכל השרך. ה"א ימירא [בכורות ו]. צירן. שומן הדג (טס). וקיפה. יטקאן זכר וקפלותו טעולו קדירה (טס).

זמן שמושך פליטת הזיר פולטות מה שצולעות מן העליונות אחר פליטת אחר פליטת דמן ומה שנמצא בגומות זיר הוא ולא דם אכל צדגים אין לומר כן לפי שפליטת דם העופות מושכת אחר פליטת זיר הדגים וי"ר יוסף מאורליי"ש היה אומר לפי שפליטת הדגים נגמר קודם התחלת פליטת העופות לכן אין פולטין עוד מה שצולעין מן העופות אצל בשר כיון שלא נגמר פליטת דם תחתון קודם התחלת צליעתה מן העליון אין דרך פליטתה נקמתם דהואיל ופתחו לפלוט לא יאסרו עד גמר פליטת החתיכה שעליה וכן אם מלחו שלישיית גומתו על העליונות קודם גמר פליטתה התחתונה פולטת עד שתגמור השלישית פליטתה וכן לעולם כל מה שיחמו עליה תצבע ותפלוט כיון שלא נחה רגע אחת ואי"ת נהי דלפי שני הטעמים האלו אין לאסור מחמת פליטת חתיכה העליונה מ"מ נאסור מחמת דם הבלוע במלח שצין חתיכה לחתיכה שנמחה ציר שצגומות אחר פליטת כל הדם והזיר דבשלמא בכל חתיכה מלוחה דלמא אין המלח שעליה אסרה לפי שמועט הוא הדם הבלוע במלח ואינו יכול עוד לזוז משם כלל אצל כאן שנמחה המלח ציר שצגומא ונעשה לזול היה לו לדם זה לאסור כדי קליפה ושמא לא אמרינן מליח הרי הוא כרותח אלא צשעת פליטה אכל אחר גמר פליטה לא חשיב כרותח דפסק כח המלח מחמת שפליטת את הבשר ויואל כח המלח עם הדם אי נמי י"ל שהמלח שעל הבשר מעכב הדם הזה מליכנס בצבעו ולפי אותן השני טעמים שפירשתי דכל זמן שהתחתונה פולטת זיר צולעת ופולטת דם העליונות עם זיר שלה א! או כל זמן שפתוחה לפלוט צולעת ופולטת צריך להמתין לתחתונה עד שתשהה העליונה שיעור צליה שעד אותה שעה אין התחתונה יואלת מידי דמה ומיהו עדיין י"ל טעם אחר דכל זמן שהבשר טרוד לפלוט זיר אין צולע דם וזמן פליטת הזיר אינו כלה כל כך מהרה ומכל מקום בשר שבתוך הזיר כגון צכלי שאינו מנוקב אין להחיר מטעם זה דלחין לו עם כח לפלוט מחמת שהוא שקוע בתוך הזיר וצולע והיינו טעמא דשמואל דלמר לקמן (דף קט.) אין מולחין אלא צכלי מנוקב דאע"ג דעדיין לא גמר הבשר פליטת דמו צולע כדפרישית והיכא דחזיה של חתיכה בתוך הזיר וחזיה בתוך מה שבתוכו אסור ומה שבתוך מותר כדפרישית לעיל בפרק גיד הנשה (דף יז:) גזי גדי שצלאו בחלב והיכא ששהה הבשר במלח כשיעור צליה על דף אחד ואח"כ הו"ש בגיגית ושהה שם כל הלילה ואחר כך נמצא הכלי מלא מיץ מן המליח שיצא מן הבשר אירע מעשה צביתו של רש"י והשיב דמאחר ששהה במלח כדי שיעור קודם שהו"ש בכלי אין המים הנמצאים בכלי מן דם אלא מוחל בעלמא וכן נראה ותדע שאותו המוחל הוא היתר מיד כששהה שיעור צליה הוא מותר להדיחו ולצבלו בקדרה אע"פ שלא נפלט ממנו המוחל היואל א"כ וז"ל לאסור נמי המוחל מחמת המלח שעל הבשר שנמחה בתוכו דאם מכח זה צאלו לאסור בשר הנפול צאותו מוחל לפי שיש בו רוב מלח שעל הבשר ואין נאכל מחמת מלחו ליחשב כרותח ואוסר את הבשר א"כ גם מטעם זה יאסר כל הבשר שצבעול כשמניחין אותו בתוך הכלי להדיחו שנמחה המלח שעל הבשר צמים דמה לי מים מה לי מוחל כיון דשניהם של היתר אלא צריך לומר שהדם שבמלח מתייבב בו ואין בו כח ליצבע בצער אלא עומד במקומו אע"פ שנמחה בתוך אותו מוחל כמו שפי' גבי אותן גומות שצבער דמה לי גומא מלאה זיר ומה לי כל הבשר בתוך הזיר או מטעם שפסק כח המלח מחמת שהפליטת הבשר ולא חשיב כרותח כדפרישית לעיל ומ"מ אין להקל שכבר נהגו העם אסור: **הטמאים** אסור צירן. דרשה גמורה היא גבי שרצים ובגמיה חוץ מגזי דגים כדפרישית בפרק גיד הנשה (לעיל דף טו:) גבי שאני זיר דזיעה בעלמא הוא:

ורובטן וקיפה שדחן. והוא ומיפק ליה ממשרת ליתן טעם שקיער דמשם אתה דן לכל התורה כדאיתא פרק אלו עוברין (פסחים דף מד:) וי"ל דעיקר דרשה לא איצטריןן אלא לזירן ושאר היו אקמכתא בעלמא כדאמר פרק אלו מליאות (ב"מ דף ז:) גבי והתעלמת דעיקר קרא לזון ואינו לפי כבודו אי נמי איצטריןן נמי לרובטן וקיפה ואשמעינן דמחוי כממש אם המתה השרץ וגמעו דהוי כאלילה דס"ד דבשמה לא מיחייב כיון דאלילה כתביב ציה והכי איתא בהעור והרטב (לקמן דף ק.) דמייתי לה להמתה את החלב וגמעו ואם תאמר אם כן היכי דריש מינה דצירן אסור כיון דאיצטריןן להכי יש לומר דשקולים הם ומזיר גופיה לא הוה שמעינן להויו שמה כאלילה דהוי מצינן לאוקומי כשהקפהו ואכלו: **וקיפה שדחן.** בהעור והרטב (ג"ס) מפרש קיפה פירמא ופריך הוא עצמו ליטמא טומאת אוכלין אלא מאי קיפה תצלין^(א) והיה יכול להיות זין פירמא זין תצלין דאתא לאשמעינן דשתייתה כאליתתה וכן פירש צקונטרס פירמא זכר ותצלין הגקפה צשולי הקדירה ומיהו לא היה לו לומר הגקפה:

כל הבשר פרק שמיני חולין

ק"ג.

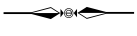
עין משפט נר מצוה

צג א מיי פ"ו מהל' מאלות אכרות הל' ועי' בהגות ובמ"מ סמג לאון קלו טו"ד ס' טט: **צ**ד ב ג מיי שם טו"ע"ע שם סעיף א': **צ**ה ד מיי שם הל' יא טו"ע"ע שם סעיף ז: **צ**ו ה מיי שם הל' יח סמג שם טו"ע"ע י"ד טו"ע"ע שם סעיף א': **צ**ז ו מיי שם הל' יא סמג שם טו"ע"ע י"ד ס' טט סעיף ג: **צ**ח ז מיי (לא נמצא דרמב"ם) וסמג שם טו"ע"ע י"ד ס' ט סעיף א': **צ**ט ח מיי שם הל' ט ס' ט סעיף ג: **ק** י מיי פ"ט שם הל' ג סמג לאון קמא ס' ט סעיף ג: **ק** כ מיי שם הל' ד טו"ע"ע שם:

שיטה מקובצת

אל פורווי קמפרש. י"ב ע' תוס' בכורות דף ל"א ע"ב:

רבינו גרשום

שהיה טהור מליח וטמא תפל. כלומר טמא שאינו מלוח שממלוח יוצא ציר ומתפל אינו יוצא ציר: טמא מליח וטהור תפל הוא דאסור. כלומר תפל בולע את שניהם מלוחין שרו דאינו בולע: הא דחללי בי טבחה. כלומר מליח ומדיח. הא דלא חללי כי טבחה מדיח ומליח ומדיח ומה לשון חללי רוחצין כדמחרגם וירחצין את הקרב וחללי ית גוא: מלח ליה במליחא גלליתא. כלומר מלח ליה מליחא גסה ומניח המלח שעה בתוך הבשר שיוציא הדם ואח"כ מנפץ ליה למלח בהדי דם ולא בעי הדחה אחריתי: הדרא דכנתא. אלו הדקין אבל כנתא עצמה ששמו. אַיְטְרִילִיּוּ בעיז' בו מחזיקים דם וצריך למלוחו יפה ולהדירו יפה: דאי בעי למיכל מיניה אומצא אסור. כלומר עד שידרונו רמלחנו: ואסור בהנאה כלומר ואפי' להשליכו לכלבו: מנהני מילי. דכל בשר בכל מיני חלב אסור אע"ג דלא חזינו בקרא אלא גדי:

וְלִימָא ליה מדרשמואל. אע"ג דצרייתא עדיפא בצרייתא לחוד לא סגי אלא מנח מילתיה דשמואל דמייתי בהמה אצל דשמואל לחוד סגי ומשני הוה אמנא הני מילי דמן וכלן אין שייך לאסור משום דמשק שריק או כזולעו קך פולטו: **מאי** לא שניהם מלוחין. אלמא לא בלע ולא גרסינן וש"מ דליין מותר דהא משנה שלמה היא (ט) בזמכת ע"ז (דף לה) דג טמא ליירו אסור ובסיפא דהך צרייתא נמי קמי טמא מליח וטהור תפל אסור: **בְּהוּר** מריח וטמא תפ"ל מותר. גבי מליח כרותח לא שייך לא עילאה גבר ולא תתאה גבר ואפילו קליפה לא בעי אע"ג דאמרינן (פסחים דף ע"ו.) גבי עילאה ותתאה אדמיקר ליה בלע ויש ללמוד מכאן דא"ל להגעיל דפוקי גבינות העובדי כוכבים ומותר לעשות בהם גבינות לישראל ולמולקן בתוכן דהוי כמו טהור מליח וטמא תפל דאין שייך מליחה בעין ולא נעשה עין רותח ע"י מליחה ומעשים ככל יוס דמלח בקערה שמשמשתין בה צמר לוקחים ממנו לתת ממנו בחלב והמחמיר תבא עליו צרכה: **אי** מחזיקין דם בבני מעיים. אלא כשאר מטעם זה למלוח בני מעיים עם שאר צמר משום דלא טרידי לפלוט (ו) דבלעי דם כמו דגים

דהכא דם משרק שריק אצל דגים רפו קרמייהו כדפי' לעיל (דף ק"ב: ד"ה דגים) ואין להסיר מטעם שריקה אם היו שופצין דם על הצמר צעטת עליה דדוקא דם הנפלט נופל עם הזיר ע"י עליה או ע"י מליחה כדאמר לעיל (דף ק"ב.) דשריק אצל היכא דהוי הדם צעיניה לא אשכחן: **אלא** כ"ש. ומותר בכל ענין אע"פ שמניח השניה על אותה שגמלחה תחלה כדפרישית לעיל: **בְּשֵׁר** בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה כו'. הוא הדין צמר עוף לרצנן דאסור מן המורה דדוקא כ"ע הוא דאמר מהו עוף אינם מן המורה ונפקא לן מדדריש לקמן את שאסור משום נבלה אסור לצלו בחלב: אלא

אלא ילא שנא אמר שמואל משום ר' חייא השובר מפרקתה של בהמה קודם שתצא נפשה הרי זה מכביד את הבשר וגוזל את הבריות ומבליע דם באברים (א) איבעיא להו היכי קאמר מכביד את הבשר וגוזל את הבריות משום דמבליע דם באברים הא לדידיה שפיר דמי או דלמא לדידיה נמי אסור תיקו: **מתני'** המעלה את העוף עם הגבינה על השלחן אינו עובר בלא תעשה: **גמ'** הא אוכלו עובר בלא תעשה שמע מינה בשר עוף בחלב דאורייתא אימא המעלה את העוף עם הגבינה על השולחן אינו בא לידי לא תעשה: **מתני'** בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה אסור לבשל ואסור בהנאה בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טמאה בשר בהמה טמאה בחלב בהמה טהורה מותר לבשל ומותר בהנאה (ז) ר"ע אומר לחיה ועוף אינם מן התורה שנאמר ילא תבשל גדי בחלב אמו (ח) רבי יוסי הגלילי אומר (ט) לא תאכלו כל נבלה ונאמר לא תבשל גדי בחלב אמו את שאסור משום נבלה אסור לבשל בחלב עוף שאסור משום נבלה יכול יהא אסור לבשל בחלב ת"ל בחלב אמו יצא עוף שאין לו חלב אם: **גמ'** מנא הני מילי א"ר אלעזר אומר קרא (י) וישלח יהודה את גדי העזים כאן

אלא שנא אמר שמואל משום ר' חייא השובר מפרקתה של בהמה קודם שתצא נפשה הרי זה מכביד את הבשר וגוזל את הבריות ומבליע דם באברים (א) איבעיא להו היכי קאמר מכביד את הבשר וגוזל את הבריות משום דמבליע דם באברים הא לדידיה שפיר דמי או דלמא לדידיה נמי אסור תיקו: **מתני'** המעלה את העוף עם הגבינה על השלחן אינו עובר בלא תעשה: **גמ'** הא אוכלו עובר בלא תעשה שמע מינה בשר עוף בחלב דאורייתא אימא המעלה את העוף עם הגבינה על השולחן אינו בא לידי לא תעשה: **מתני'** בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה אסור לבשל ואסור בהנאה בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טמאה בשר בהמה טמאה בחלב בהמה טהורה מותר לבשל ומותר בהנאה (ז) ר"ע אומר לחיה ועוף אינם מן התורה שנאמר ילא תבשל גדי בחלב אמו (ח) רבי יוסי הגלילי אומר (ט) לא תאכלו כל נבלה ונאמר לא תבשל גדי בחלב אמו את שאסור משום נבלה אסור לבשל בחלב עוף שאין לו חלב אם: **גמ'** מנא הני מילי א"ר אלעזר אומר קרא (י) וישלח יהודה את גדי העזים כאן

הני מילי דמן. כלומר הני מילי לגבי דם וכגון כלי שאינו מנוקב דבתר דפלט הדר בלע: אצל ירין. זיעה הוא ולא מיתסר והכא לדם ליכא למיחש דמנוקב הוא (כ) וא"כ כשרה וכשרה נמי: קמ"ל. לזיר אסור וזיר נוח ליבלע הוא: **מאי** לאו שניהם מלוחים. ושמע

ולימא ליה מדרשמואל דאמר שמואל (כ) מליח הרי הוא כרותח וכבוש הרי הוא כמבושל אי מדרשמואל הוה אמנא הני מילי דמן אבל צירין ורוטבין לא קמשמע לן מיתביי דג טהור שמלחו עם דג טמא מותר מאי לאו שהיו שניהן מלוחין לא כגון שהיה טהור מליח וטמא תפל והא מדקתני סיפא (כ) (אבל אם היה טהור מליח וטמא תפל) מכלל דרישא בשניהם מלוחין עסקינן (כ) פרושי קא מפרש טהור שמלחו עם דג טמא מותר כיצד שהיה טהור מליח וטמא תפל ה"ג מסתברא דאי סלקא דעתך רישא שניהם מלוחים השתא שניהם מלוחים שרי טהור מליח וטמא תפל מיבעיא אי משום הא לא איריא תנא סיפא לגלויי רישא דלא תימא רישא טהור מליח וטמא תפל אבל שניהם מלוחין אסור תנא סיפא טהור מליח וטמא תפל מכלל דרישא שניהן מלוחין ואפ"ה שרי ת"ש מסיפא דסיפא אבל אם היה טמא מליח וטהור תפל אסור טמא מליח וטהור תפל הוא דאסור הא שניהן מלוחין שרי אידי דתנא רישא טהור מליח וטמא תפל תנא נמי סיפא טמא מליח וטהור תפל (סימן בישראל דמנח נפקותא) אמר שמואל אין הבשר יוצא מידי דמו אלא א"כ מולחו יפה יפה ומדירו יפה יפה אתמר רב הונא אמר מולח ומדיח בהמתיתא תנא במדיח ומולח ומדיח ולא פליגי: הא דחלליה בי טבחה הא דלא חלליה בי טבחה רב דימי מנהדרעא מלח ליה במליחא גלליתא יומנפיין ליה אמר רב משרשיא אין מחזיקין דם בבני מעיים תרגמא אכרכשא ומעייה והדרא דכנתא אמר שמואל אין מניחין בשר מליח אלא ע"ג כלי מנוקב רב ששת מלח ליה גרמא גרמא תרי מאי טעמא לא משום דפריש מהאי ובלע האי חד נמי פריש מהאי גיסא ובלע האי גיסא אלא ילא שנא אמר שמואל משום ר' חייא השובר מפרקתה של בהמה קודם שתצא נפשה הרי זה מכביד את הבשר וגוזל את הבריות ומבליע דם באברים (א) איבעיא להו היכי קאמר מכביד את הבשר וגוזל את הבריות משום דמבליע דם באברים הא לדידיה שפיר דמי או דלמא לדידיה נמי אסור תיקו: **מתני'** המעלה את העוף עם הגבינה על השלחן אינו עובר בלא תעשה: **גמ'** הא אוכלו עובר בלא תעשה שמע מינה בשר עוף בחלב דאורייתא אימא המעלה את העוף עם הגבינה על השולחן אינו בא לידי לא תעשה: **מתני'** בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה אסור לבשל ואסור בהנאה בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טמאה בשר בהמה טמאה בחלב בהמה טהורה מותר לבשל ומותר בהנאה (ז) ר"ע אומר לחיה ועוף אינם מן התורה שנאמר ילא תבשל גדי בחלב אמו (ח) רבי יוסי הגלילי אומר (ט) לא תאכלו כל נבלה ונאמר לא תבשל גדי בחלב אמו את שאסור משום נבלה אסור לבשל בחלב עוף שאין לו חלב אם: **גמ'** מנא הני מילי א"ר אלעזר אומר קרא (י) וישלח יהודה את גדי העזים כאן

הני מילי דמן. כלומר הני מילי לגבי דם וכגון כלי שאינו מנוקב דבתר דפלט הדר בלע: אצל ירין. זיעה הוא ולא מיתסר והכא לדם ליכא למיחש דמנוקב הוא (כ) וא"כ כשרה וכשרה נמי: קמ"ל. לזיר אסור וזיר נוח ליבלע הוא: **מאי** לאו שניהם מלוחים. ושמע ולימא ליה מדרשמואל דאמר שמואל (כ) מליח הרי הוא כרותח וכבוש הרי הוא כמבושל אי מדרשמואל הוה אמנא הני מילי דמן אבל צירין ורוטבין לא קמשמע לן מיתביי דג טהור שמלחו עם דג טמא מותר מאי לאו שהיו שניהן מלוחין לא כגון שהיה טהור מליח וטמא תפל והא מדקתני סיפא (כ) (אבל אם היה טהור מליח וטמא תפל) מכלל דרישא בשניהם מלוחין עסקינן (כ) פרושי קא מפרש טהור שמלחו עם דג טמא מותר כיצד שהיה טהור מליח וטמא תפל ה"ג מסתברא דאי סלקא דעתך רישא שניהם מלוחים השתא שניהם מלוחים שרי טהור מליח וטמא תפל מיבעיא אי משום הא לא איריא תנא סיפא לגלויי רישא דלא תימא רישא טהור מליח וטמא תפל אבל שניהם מלוחין אסור תנא סיפא טהור מליח וטמא תפל מכלל דרישא שניהן מלוחין ואפ"ה שרי ת"ש מסיפא דסיפא אבל אם היה טמא מליח וטהור תפל אסור טמא מליח וטהור תפל הוא דאסור הא שניהן מלוחין שרי אידי דתנא רישא טהור מליח וטמא תפל תנא נמי סיפא טמא מליח וטהור תפל (סימן בישראל דמנח נפקותא) אמר שמואל אין הבשר יוצא מידי דמו אלא א"כ מולחו יפה יפה ומדירו יפה יפה אתמר רב הונא אמר מולח ומדיח בהמתיתא תנא במדיח ומולח ומדיח ולא פליגי: הא דחלליה בי טבחה הא דלא חלליה בי טבחה רב דימי מנהדרעא מלח ליה במליחא גלליתא יומנפיין ליה אמר רב משרשיא אין מחזיקין דם בבני מעיים תרגמא אכרכשא ומעייה והדרא דכנתא אמר שמואל אין מניחין בשר מליח אלא ע"ג כלי מנוקב רב ששת מלח ליה גרמא גרמא תרי מאי טעמא לא משום דפריש מהאי ובלע האי חד נמי פריש מהאי גיסא ובלע האי גיסא אלא ילא שנא אמר שמואל משום ר' חייא השובר מפרקתה של בהמה קודם שתצא נפשה הרי זה מכביד את הבשר וגוזל את הבריות ומבליע דם באברים (א) איבעיא להו היכי קאמר מכביד את הבשר וגוזל את הבריות משום דמבליע דם באברים הא לדידיה שפיר דמי או דלמא לדידיה נמי אסור תיקו: **מתני'** המעלה את העוף עם הגבינה על השלחן אינו עובר בלא תעשה: **גמ'** הא אוכלו עובר בלא תעשה שמע מינה בשר עוף בחלב דאורייתא אימא המעלה את העוף עם הגבינה על השולחן אינו בא לידי לא תעשה: **מתני'** בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה אסור לבשל ואסור בהנאה בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טמאה בשר בהמה טמאה בחלב בהמה טהורה מותר לבשל ומותר בהנאה (ז) ר"ע אומר לחיה ועוף אינם מן התורה שנאמר ילא תבשל גדי בחלב אמו (ח) רבי יוסי הגלילי אומר (ט) לא תאכלו כל נבלה ונאמר לא תבשל גדי בחלב אמו את שאסור משום נבלה אסור לבשל בחלב עוף שאין לו חלב אם: **גמ'** מנא הני מילי א"ר אלעזר אומר קרא (י) וישלח יהודה את גדי העזים כאן

(א) לעיל ז: ק"ח: ק"ב: פסחים ע"ו.) (ב) ז"ל היה טהור מליח וטמא תפל מותר וכ"כ במסכתא תרומות רפ"ט וכן בתוס' בכורות לא: ד"ה אי"ל. (ג) ז"ל הרי"ף והרא"ש איבעיא להו האילן והיבלע דם באברים מי שרי למיכל מיניה כזומלל או לא ויש חילוק לענין דינא בין הגרסאות ועי' בב"י ס' פ"ד ד"ה השוכן. (ד) לעיל ק"ד. (ה) שבת ק"ג. (ו) ויקרא ט"ז. (ז) לקמן. (ח) לעיל ע"א. (ט) בנדרות פ"י מ"ח. (י) ז"ל אין ללסרן.

תורה אור השלם

- ראשית בבורי אדמתך תביא בית יי אלהיך לא תבשל גדי בחלב אמו: שמות כ"ט לא תאכלו כל נבלה לגר אשר בשעריך תתננה ואכלך או מדין לקבירי פי עם קדוש אתה לזי אלהיך לא תבשל גדי בחלב אמו: דברים י"ב לא תבשל גדי בחלב אמו וזאת תעשה ליהודיך את גדי העזים ביד רעהו העדלמי לקחת הערבון מיד האשה ולא מקצתה: בראשית לח כ

הגהות הב"ח

- (א) רש"י ד"ה אצל אין וכו' דא"כ טעמה: (ב) תוס' ד"ה אין וכו' ובלעי דם:

לעזי רש"י

שלמיה"א [שי"ל ימ"א]. מלח הסלעאנטריילי [אניטריילין]. שמן המעינים טבחייה"א [טבחי"ה]. הלחולה.

מוסף רש"י

מליח הרי הוא כרותח וכבוש הרי הוא כמבושל. ראה לעיל ז: ב. אלא ע"ג כלי מנוקב. לפי שהדם היוצא נשאר ככלי וחוזר ונבלע בצמר (ועיל קי"ב.) באמר לא תאכלו כל נבלה. ונאמר בנאותו פסוק עלמו לא תבשל גדי, משמע כל האסור משום נבלה טהור צו אסור צמר בחלב (שבת ק"ג.)

אלא שנא אמר שמואל משום ר' חייא השובר מפרקתה של בהמה קודם שתצא נפשה הרי זה מכביד את הבשר וגוזל את הבריות ומבליע דם באברים (א) איבעיא להו היכי קאמר מכביד את הבשר וגוזל את הבריות משום דמבליע דם באברים הא לדידיה שפיר דמי או דלמא לדידיה נמי אסור תיקו: **מתני'** המעלה את העוף עם הגבינה על השלחן אינו עובר בלא תעשה: **גמ'** הא אוכלו עובר בלא תעשה שמע מינה בשר עוף בחלב דאורייתא אימא המעלה את העוף עם הגבינה על השולחן אינו בא לידי לא תעשה: **מתני'** בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה אסור לבשל ואסור בהנאה בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טמאה בשר בהמה טמאה בחלב בהמה טהורה מותר לבשל ומותר בהנאה (ז) ר"ע אומר לחיה ועוף אינם מן התורה שנאמר ילא תבשל גדי בחלב אמו (ח) רבי יוסי הגלילי אומר (ט) לא תאכלו כל נבלה ונאמר לא תבשל גדי בחלב אמו את שאסור משום נבלה אסור לבשל בחלב עוף שאין לו חלב אם: **גמ'** מנא הני מילי א"ר אלעזר אומר קרא (י) וישלח יהודה את גדי העזים כאן